

אז אם אתם שוקלים ירידה מהארץ, והחלטתם שארצות-הברית אינה די מושכת, הנה לפניכם אלטרנטיבה מעשית. נכון, יש בעייה קטנה עם הערותים, אבל האוכל, לעומת זאת, לא רע, יש כמה בתי-כנסת למי שרוצה להתפלל. שליחת "העולם הזה" לגרוזיה מסכמת עשרה ימי-מסע בשלוש מילים: זה שווה נסיעה

ענת סרגוסטי

שה לשים את האצבע על הדבר המר-שים ביותר שעבר עלינו, חברי המיש"לחת הישראלית, במסענו בן השבועיים ב"פובליקה הגרוזית של ברית-המועצות. בתחילה היתה זאת הסקרנות של ביקור במדינה קומוניסטית. מדינה שמעבר למסך-הברזל. אחר-כך היה זה השוק הגסטרונומי שתיעתע בנו במהלך כל ימי הביקור. בהמשך השתאינו לנוכח תוכנית-הביקור ואורח חייהם של הגרוזים. נדהמנו מגלריית האנשים שפגשנו — באופן רישמי ולא-רישמי. הת-פלאנו מאוד על לוח-הזמנים הגמיש. התרש-מנו מהיחס האוהד והמעריץ של הגרוזים לישראל. התלהבנו מן הקהילות היהודיות שם.

אבל אולי יותר מכל נרעשנו ממה שהווא אינו בתחום התרבותי, לא בתחום הגסט"רונומי, רחוק מעניינים לאומיים ושאינו נגיעה כלכלית. זה היה משהו טריוויאלי, יום-יומי, פשוט, קטן, שמימדיו התעצמו וחשי-בותו גדלה מיום ליום, היה זה בית-השימוש, האסלה, הנחיות. המקום הקטן, הפרטי הזה, צרתינו נהגו אבותינו ללכת כדי לעשות את צרכיהם, שאלו אפילו מלכת בריטניה הרי לכת לבד, שבו משתמש נשיא ארצות-הברית, המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית, הפועל הפשוט ואפילו חבר מישלחת יש"ר-ראלית, הנוסע לביקור ברפובליקה של גרוזי-יה.

רצ על הדשא

את המישלחת הישראלית קיבץ חברי-הכנסת אפרים גור. גור, גרוזי במקור, שהיה פעם גוריאלי-שווילי, הוא אחד מצעירי-מיפלת-העבודה, שרצו על הישא בתשדיר-הבחירות של המפלגה ושוכה להיבחר לכ-נסת. מאז שנבחר הפך את העניין הגרוזי לדגל שאותו הוא נושא ובגאווה. הוא אירח בישראל כמה מישלחות גרוזיות רמות-דרג והפגיש אותן עם מנהיגי ישראל. הוא מרבה לדבר על הנושא הגרוזי ונמצא בקשרים הדוקים עם אישי שילטון ותרבות שם.

הוא הקים, ביחד עם ישראלים אחרים יוצ"אי גרוזיה, את אגודת-דרך — אגודת ידיות ישראל-גרוזיה. רבים מחברי האגודה הם חברי-ילדותו של גור, שנולדו ושגרו אתו באותה עיריה. הם ונשותיהם היוו חצי מחברי המישלחת. בשבילם היה זה מסע נוסטלגיה אל מחוזות ילדותם. מסע היכרות מחודש עם ארץ יעם ועזבו לפני 17 שנה. מסע-פגישות עם חברים ותיקים ובני-מישפחה שהשאירו מאחור. החצי השני של המישלחת היה מיגוון של עיתונאים ישראלים מכל העיתונים ומשתי תחנות-הרדיו — קול ישראל ונ"י-צה"ל.

רבות דובר וסופר בארץ על העלייה הגי-רוזית. רוב הסיפורים היו זעזעניים, סיפורים שנבעו מריעות קדומות, שליליות לרוב והמון בדיחות כוטות ומעליבות.

גלית רק אחרי יומיים, והיא כללה בעיקר ביקורים במוסיאונים שונים ופגישות ריש"מיות שהתגלו — בכל פעם מחדש — כא-רוחות ארוכות, מתישות, מלאות ומשופעות בנאומים ובריבירי-ברכה.

מה שנראה בתחילה כמסע בארץ לא-נוד-ע, הפך עד מהרה למסע דרך שולחנות עמר-סי-אוכל.

מישרד-התרבות המקומי, בראשותו של ואלרי אסטיאני, ואגודת הידידות גרוזיה-ישראל, היו אחראים על האירוח. הם עשו מאמצים כבירים ויצאו מגידרם כדי לנסות ולעניין אותנו. הם הכינו תוכנית גרושה, או-לי גרושה מרי, והשאירו מעט מאוד מקום לפגישות עם מה שנהוג לכנות "האיש מהר-חוב".

התוכנית היתה מפורטת בשמות זרים, נתפקידים לאימוכרים וביעדים מיסתוריים, שרק אחרי ימים קיבלו צורה וצבע והפכו מוכי-רים יותר ויותר.

דגל ישראל בקיוסק

שה להסביר את ההערכה לישראל שמצאנו בין האנשים הנושאים במישרות השילטון; בקרב אנשי אקדמיה; בין האמנים ואנשי-התרבות ואצל האדם הפשוט ברחוב. ביום השלישי לשהותנו בטביליסי, הצ"לחתי להתחמק מביקור באחד המוסיאונים

ייטיות, יש מצב דינמי-לאומי-ברדלני. הגרר-זים, בניגוד לרפובליקות אחרות, לא היו חלק אינטגרלי מן הברית הסובייטית המקורית של מהפיכת 1917. גרוזיה סופחה לברית-המר-עצות רק ב"ק 1921. עובדה זו מהווה טיעון מר-כזי ועיקרי בעד ההינתקות מן השילטון המר-כזי.

כמהלך ההיסטוריה ארוכת-השנים שלטו בגרוזיה עמים רבים. עתה רוצים הגרוזים בעצמאות. יתכן שזו הסיבה שישראל כה נעי-רצת ברפובליקה זו. זו אינה הערצה תרבותית, או הערצה כלכלית כמוכן הפשוט של המילה, אלא הערצה לעם שנלחם על עצמאותו והצ"ליה, לפי המונחים הגרוזים.

הערצה זו ליוזתה אותנו לכל אורך ורוחב ביקורנו בגרוזיה. הערצה זו גרמה לכך שנהגי-מוניות, כשנודע להם שאנחנו ישראלים, סיר-בו לקבל מאיתנו תשלום. הערצה זו גרמה לכך שבמקומות רבים סירבו לקבל מאיתנו תשלום עבור מוצרים שרכשנו. הערצה זו גרמה לכך שדלתות רבות נפתחו לפנינו, גם כאשר לא באנו יחד עם מארחינו במיסגרת המישלחת. הערצה זו גרמה לכך שבמשך כל ביקורנו ברפובליקה הגרוזית — 14 ימי-מיספר — לא דיברו איתנו אפילו לא פעם אחת על הסיכסוך הישראלי-פלסטיני, לא הזכירו אפילו במילה אחת את העניין התופס

אדריא בבל

ענת סרגוסטי, העולם הזה

כאלה מוכרים גם בצמוד לדגלים אמריקאים, קנדים ואחרים. ההערצה לישראל בגרוזיה היא דבר לא מוכר לישראלי המצוי, המורגל ביחס עויין בארצות המערב.

ב"קיוסקים של טביליסי, ב"רת גרוזיה, מוכרים דגלי יש"ר-אל קטנים, לצד דגל גרוזיה החופשית. דגלים גרוזיים

את כותרות העיתונים בישראל כבר שנתיים — את האינתיפאדה.

אוכל קדימה אוכל!

מישלחתנו היתה — כך סיפר לנו ח"כ גור כשיתחזת-ידרוך לפני הנסיעה — המישלחת הראשונה בסדר-גודל כזה, המ-גיעה לביקור רישמי בהזמנת שר בממשלת גרוזיה. המישלחת היתה, כך הוסיף גור, ראש-חץ למישלחת גרוזיה נוספת של אנשי-עס

שכביכר לניץ בעיר. ערכתי סיבוב-היכרות ברחובות הסמוכים לכיכר. באחד הקיוסקים גיליתי, לתרהמתי, זוג דגלים מתנוסס בחוית. היו אלה דגל גרוזיה החופשית ודגל ישראל לצירו, צמוד אליי. רכשנו כמה דגלים במחיר אפסי. כאשר הצגנו את הרכישה לפני המאר-חים שיצאו מן המוסיאון, הם הודרונו לומר שהייצור נעשה במיוחד עבורנו, המישלחת מישראל. מורו. העם הגרוזי, עם עתיק בן 2600 שנה, נמצא עכשיו בתקופה של התעוררות לאומית. כגי-רוזיה, כמו ברבות מן הרפובליקות הטוב

רים, המעברים טומים בארגזים, תכילות מלופפות נחבלים, מיוודות מתפקעות. היה שם אפילו כלב אחד. הריח הוכיר את ריחו של שוק בסוד-שבוע עמוס-קונים, מעורב בריחות יוצה והבליפה. הטיסה, בת השעתיים-פלסוס, היתה, לעומת זאת, חלקה. שלושה ימים בבירה הגרוזית הספיקו לנו כדי להבין, שמקצוענו העיתונאי הוא, לגבי חלק מהמארחים, רק עניין שולי ושבצעם מצפים מאיתנו להתנהג כנציגים רישמיים של מדינת-ישראל. תוכנית הביקור הגיעה לידינו בשפה האני-